

Fagdage

På nogle folkeskoler ønsker man, at en bestemt dag i ugen anvendes som fagdag/fordybelsesdag. Forstået således, at en klasse én dag om ugen KUN har ét fag.

I de næste eksempler tager vi udgangspunkt i, at der skal være 40 fagdage (det præcise antal fagdage inden for start- og slutdatoen for skoleåret på din skole, skal du selv tælle op).

I eksemplerne er fagdagen på 6 lektioner (du skal selvfølgelig anvende det lektionstal, der er gældende på din skole).

Det kan godt lade sig gøre i Untis at oprette skemaet til fagdagene. Det kræver, at du lægger 2 skemaer – uanset om du benytter modulet Kalender-Semesterskema eller ej.

Det ene skema er et grundskema (for 4 dage), hvor fagdagen er spærret med –3.

Det andet skema er et fagdagsskema, hvor én ugelektion svarer til én fagdag.

Du kan sikre dig, at der ikke kommer kollisioner i forhold til lærere og lokaler på de enkelte fagdage, ved at optimere fagdagsskemaet i Untis. Fagdagene skal optimeres, så du sikrer, at der ikke kommer kollisioner i forhold til lærere og lokaler på de enkelte fagdage. I fagdagsskemaet skal antallet af klassernes ugelektioner svare til det antal fagdage, som de skal have.

Det er ikke umiddelbart muligt i Untis at optimere, så der bliver:

- Halve fagdage for nogen klasser og hele fagdage for andre.
- Kun fagdage i nogle uger og så grundskema de øvrige uger

Ønsker du at lægge 2 skemaer (et grundskema for 4 dage og et fagskema til 1 dag), skal du i KMD Educa Personale oprette de skemabrikker/lektioner, du skal bruge henholdsvis i grundskemaet og i fagdagsskemaet.

Sørg for at navngive fagene, så du nemt kan sortere skemabrikkerne/lektionerne i to grupper i Untis.

På de næste sider, kan du se, hvordan du skal forholde dig afhængigt af, om du arbejder i Untis Standard eller har tilkøbt modulet Kalender-Semesterskema.

- I Untis Standard har du ikke mulighed for at placere fagdagene i grundskemaet. Fagdagene skal manuelt lægges ind i KMD Educa Personale. Se side 2-7.
- I Untis med Kalender-Semesterskemaet kan du manuelt lægge dit fagdagsskema ind i grundskemaet i Untis, da det med Kalender-Semesterskemaet er muligt at skemalægge på specifikke datoer. Det betyder, at du kan se både grundskemaet og fagdagene i det samme skema. Se side 8-19.

Untis Standard

Hvis du arbejder i Untis Standard

- KMD Educa Personale planlægningsfasen

I KMD Educa Personale skal du:

- Oprette de lektioner, du skal bruge til dit grundskema (4 dage).
- Oprette lektionerne/skemabrikkerne til fagdagene, så én fagdag svarer til én skemabrik.

Har du 3 fagdage med eng i 2a, skal du oprette en opgave med 3 lektioner/skemabrikker til 2a.

I planlægningsfasen i KMD Educa Personale, vil det tælle som 3 lektioner * 40 = 120 lektioner (hvis skoleåret er på 40 uger).

- Untis skemalægning

I Untis bliver der importeret 3 ugelektioner fra KMD Educa Personale til 2a eng. For at kunne skelne dem fra øvrige lektioner til 2a's grundskema, er det vigtigt, at de er navngivet, så du kan genkende dem i Untis.

Når du i Untis har optimeret fagdagen, har du en facitliste til, hvordan fagdagene skal placeres i KMD Educa Personale – uden at der opstår kollisioner.

- KMD Educa Personale – indtastning af fagdagene

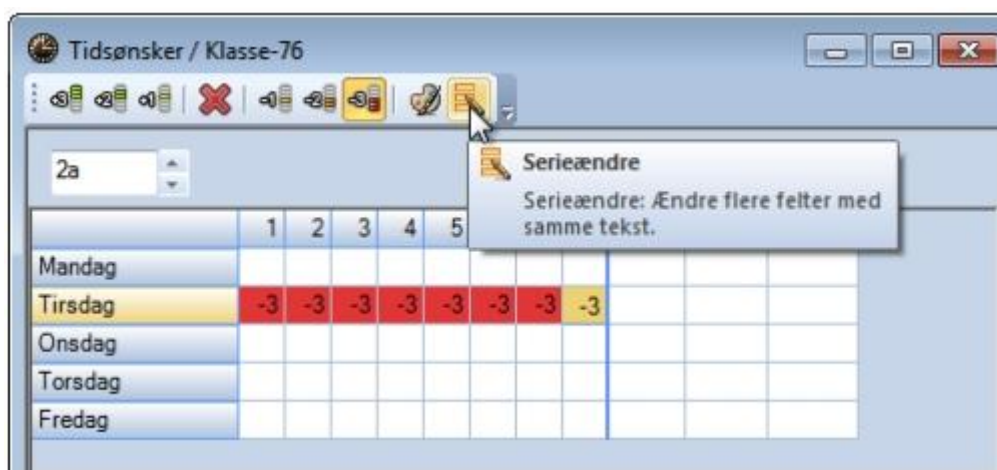
Når du lægger fagdagene til 2a eng ind i KMD Educa Personale, vil du godt kunne lægge 6 lektioner ind på hver af de 3 fagdage (18 lektioner i alt) – selvom du kun oprettede 3 som udgangspunkt.

I KMD Educa Personale vil du se, at du har brugt 15 mere end du oprettede, men KMD Educa Personale tæller korrekt på de 18 lektioner, du har placeret i skemaet, når du bruger funktionen "Faktisk optælling efter skema".

- Når du har eksporteret dine data fra KMD Educa Personale til Untis, skal du STARTE med at gemme dine data i Untis vha. "Gem som". Det gør du to gange, så du dermed får to filer, der som udgangspunkt har samme indhold. Den ene fil kalder du **grundskema** og den anden fil **fagdag**.
- Åbn filen grundskema.
- Åbn menuen "Alle undervisninger".
- Lav en sortering, så du kan skelne mellem de lektioner, der skal bruges i henholdsvis grundskemaet og i fagdagsskemaet.
- Slet nu alle de undervisninger, der IKKE skal bruges i grundskemaet.
- Gem grundskemaet.

- Åbn nu fagskemaet.
- Åbn menuen “Alle undervisninger”.
- Lav en sortering, så du kan skelne mellem de lektioner, der skal bruges i henholdsvis grundskemaet og i fagdagsskemaet.
- Slet nu alle de undervisninger, der IKKE skal bruges i fagdagsskemaet.
- Gem fagdagsskemaet.

Grundskemaet

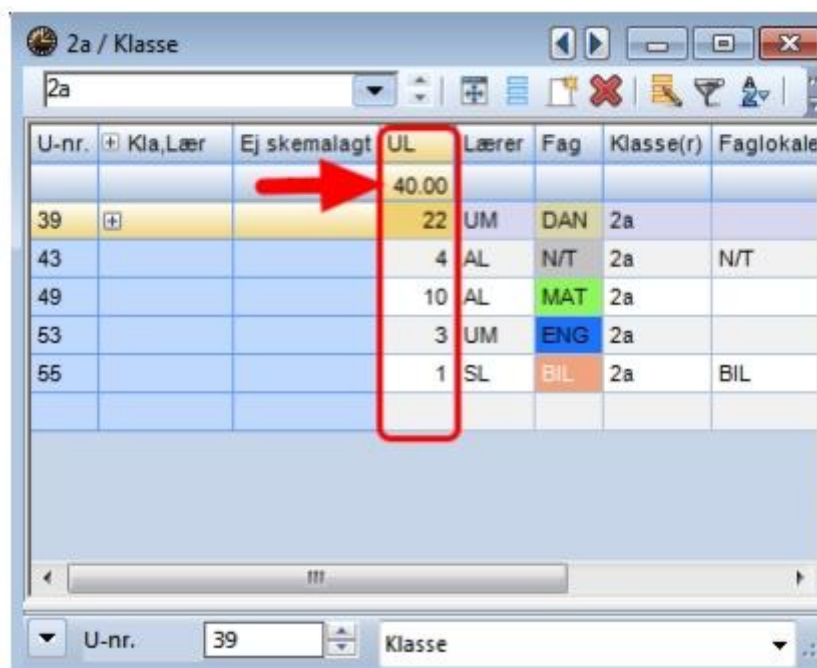

Grundskema 4 dage

Inden du lægger dit grundskema, skal du spærre fagdagen med -3 for alle klasser. Hvis du har lærere, der har undervisning, uden der er tilknyttet en klasse, skal du huske også at spærre fagdagen for de lærere.

Herefter lægger du grundskemaet på almindeligvis.

Fagdagsskemaet

U-nr.	Kla, Lær	Ej skemalagt	UL	Lærer	Fag	Klasse(r)	Faglokale
			40.00				
39			22	UM	DAN	2a	
43			4	AL	N/T	2a	N/T
49			10	AL	MAT	2a	
53			3	UM	ENG	2a	
55			1	SL	BIL	2a	BIL

Fagdagene

Hver fagdag svarer til én lektion/skemabrik. Det betyder, at hvis der er 40 fagdage på et år, skal hver klasse have 40 ugelektioner. Tjek at tallene stemmer.

Fagrepetition

Ringetider

Alment Pauser Vikariat

7 Antal dage (1 til 7)

6 Max antal lektioner pr. dag (1-60)

Mandag Ugens første skoledag

1 Nummer på dagens første lektion (1 eller 0)

Indtastning:

Formiddag

Blank

Eftermiddag

Lektionsnummer	1	2	3	4	5	6
Lektionsbetegnelse						
	8:00	8:55	9:50	10:45	12:00	12:55
	8:45	9:40	10:35	11:30	12:45	13:40
Mandag	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi
Tirsdag	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi
Onsdag	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi
Torsdag	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi
Fredag	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi
Lørdag	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi
Søndag	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi	Formi

Med knappen "Blank" kan du fjerne de sidste to positioner søndag, så der netop er 40 positioner, der kan skemalægges.

OK Afbrud Anvend

Hvis du ønsker at fagdagene skal fordele sig jævnt ud på de 40 uger, skal du oprette et ringtidssæt med 40 positioner over 7 ugedage (40 positioner = 40 fagdage). De 7 ugedage gør, at fagdagene bliver spredt bedst muligt.

Hvis du ønsker fagene spredt endnu mere. Kan du i ringetidssættet markere henholdsvis formiddag og eftermiddag, og sætte prioriteringen "God fordeling af de enkelte fag på formiddag og eftermiddag" til ekstrem vigtigt (5). Se næste skærmdump.

I menuen: Undervisning skal du nu sørge for at undgå fagrepetition af hensyn til optimeringen.

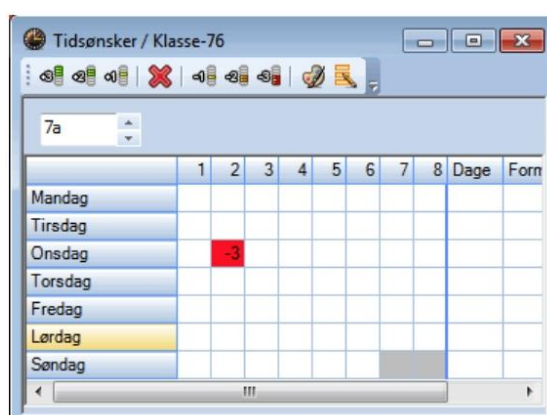
Hvis du sætter flueben i kolonnen: (2) Faget må forekomme flere gange pr. dag, vil optimeringsalgoritmen i Untis ikke tage hensyn til fagrepetition. Det betyder, at faget kan lægges frit og forekomme flere gange på den samme dag.

Hvilke fagdage skal placeres i hvilke uger?

Lektion	1	2	3	4	5	6
Mandag	33	34	35	36	37	38
Tirsdag	39	40	41	43	44	45
Onsdag	46	47	48	49	50	1
Torsdag	2	3	4	5	6	8
Fredag	9	10	11	12	13	14
Lørdag	16	17	18	19	20	21
Søndag	22	23	24	25		

Du kan lave en oversigt til dig selv, så du ved, at fagdagen mandag i første lektion i facitlisten svarer til kalenderuge 33, mandag i 2 lektion til kalender uge 34 osv. Oversigten kan være en stor hjælp, hvis ikke alle klasser skal have fagdag i samtlige uger. Se næste afsnit.

Hvordan kan jeg markere, at en klasse ikke skal have fagdag i en bestemt uge?

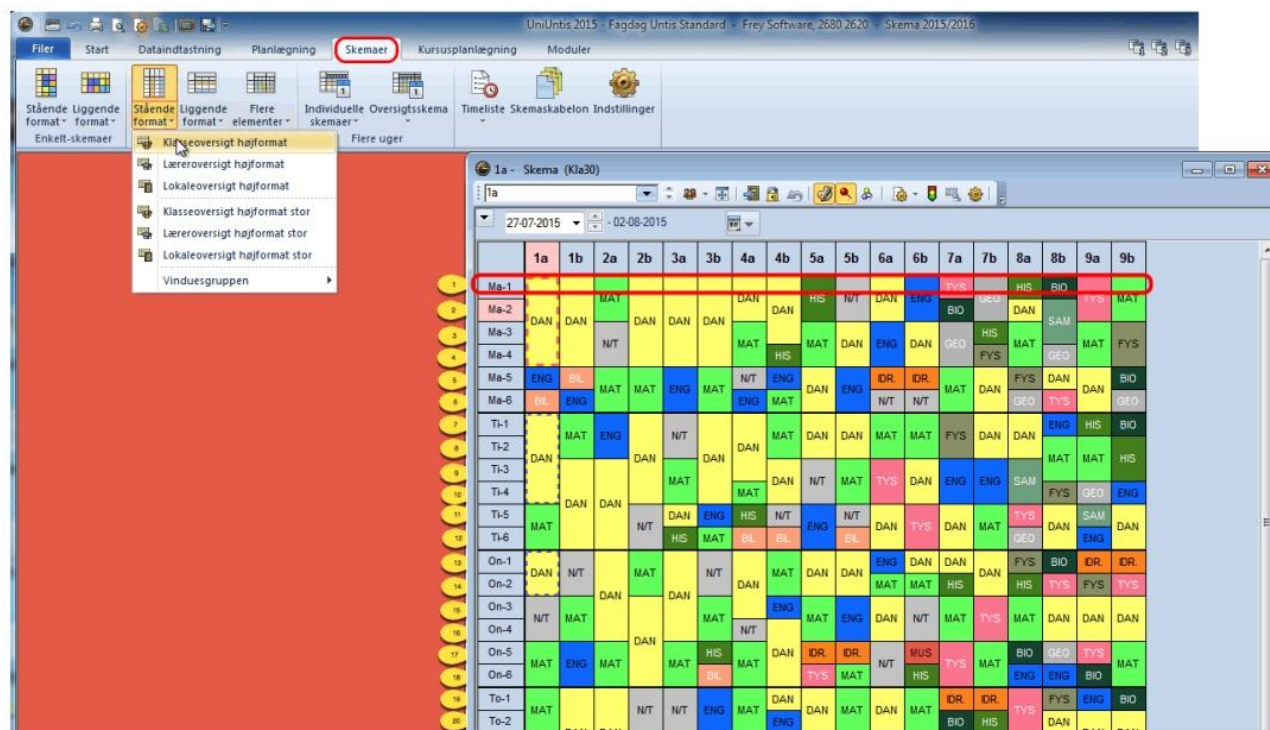

Hvis en af klasserne kun skal have 39 fagdage og de ikke må have fagdag i uge 47 (svarer til onsdag i 2. lektion i oversigt på foregående side), skal du gøre følgende:

- Sørg for at klassen kun har 39 ugentlige lektioner.
- Åbn tidsønsker for klassen og spær onsdag i 2. lektion med -3.

Nu er du klar til at optimere dit fagskema, så du får en "facitliste" til fagdagens placering for de enkelte klasser. Husk at tage en backup, når du er færdig.

“Facitlisten”

Når du har optimeret dine fagdag, kan du åbne skemaet Klasseoversigt højformat (oversigtsskemaer), hvor du ser en "facitliste" over dine fagdages placering. Ved hjælp af facitlisten kan du skemalægge fagdagene i KMD Educa Personale. Hver lektion svarer til en fagdag. Mandag 1. lektion svarer til 1. fagdag, mandag 2. lektion til 2. fagdag og så fremdeles. Som du kan se i eksemplet ovenover, svarer onsdag i 2. lektion til den 14. fagdag.

"Facitlisten" skal læses sådan:

I den første fagdagsuge (mandag i 1. lektion) skal 1a have dan, 1b -dan, 2a-mat, 2b-dan, 3a-dan, 3b-dan, 4a-dan, 4b-dan, 5a-his, 5b-N/T, 6a-dan, 6b-eng, 7a-tys, 7b-geo, 8a-his, 8b-bio, 9a-tys og 9b-mat. På samme vis læses facitlisten for de øvrige fagdage, hvor mandag i 2. lektion svarer til fagdagen i uge 2 osv. Optimeringen i Untis sikrer, at der ikke er overlap af lærere og lokaler på de enkelte fagdage.

Skriv skemaet med facitlisten ud, så du har den, når fagdagene skal lægges ind i KMD Educa Personale.

Kalender-Semesterskema

Hvis du arbejder i Untis med modulet: Kalender-Semesterskema

I Untis med Kalender-Semesterskemaet kan du manuelt lægge dit fagdagsskema ind i grundskemaet i Untis, da det er muligt at skemalægge på specifikke datoer. Det betyder, at du kan se både grundskemaet og fagdagene i det samme skema.

Du skal fortsat som udgangspunkt lægge henholdsvis et grundskema og et fagskema.

- KMD Educa Personale planlægningsfasen

I KMD Educa Personale skal du

- Oprette de lektioner, du skal bruge til dit grundskema (4 dage).
- Oprette lektionerne/skemabrikkerne til fagdagene, så én fagdag svarer til én skemabrik.

Har du 3 fagdage med eng i 2a, skal du oprette en opgave med 3 lektioner/skemabrikker til 2a. I planlægningsfasen i KMD Educa Personale, vil det tælle som $3 \text{ lektioner} * 40 = 120 \text{ lektioner}$ (hvis skoleåret er 40 uger).

- Untis skemalægning

Se i de næste afsnit, hvordan du håndterer henholdsvis grundskemaet og skemaet til fagdagen.

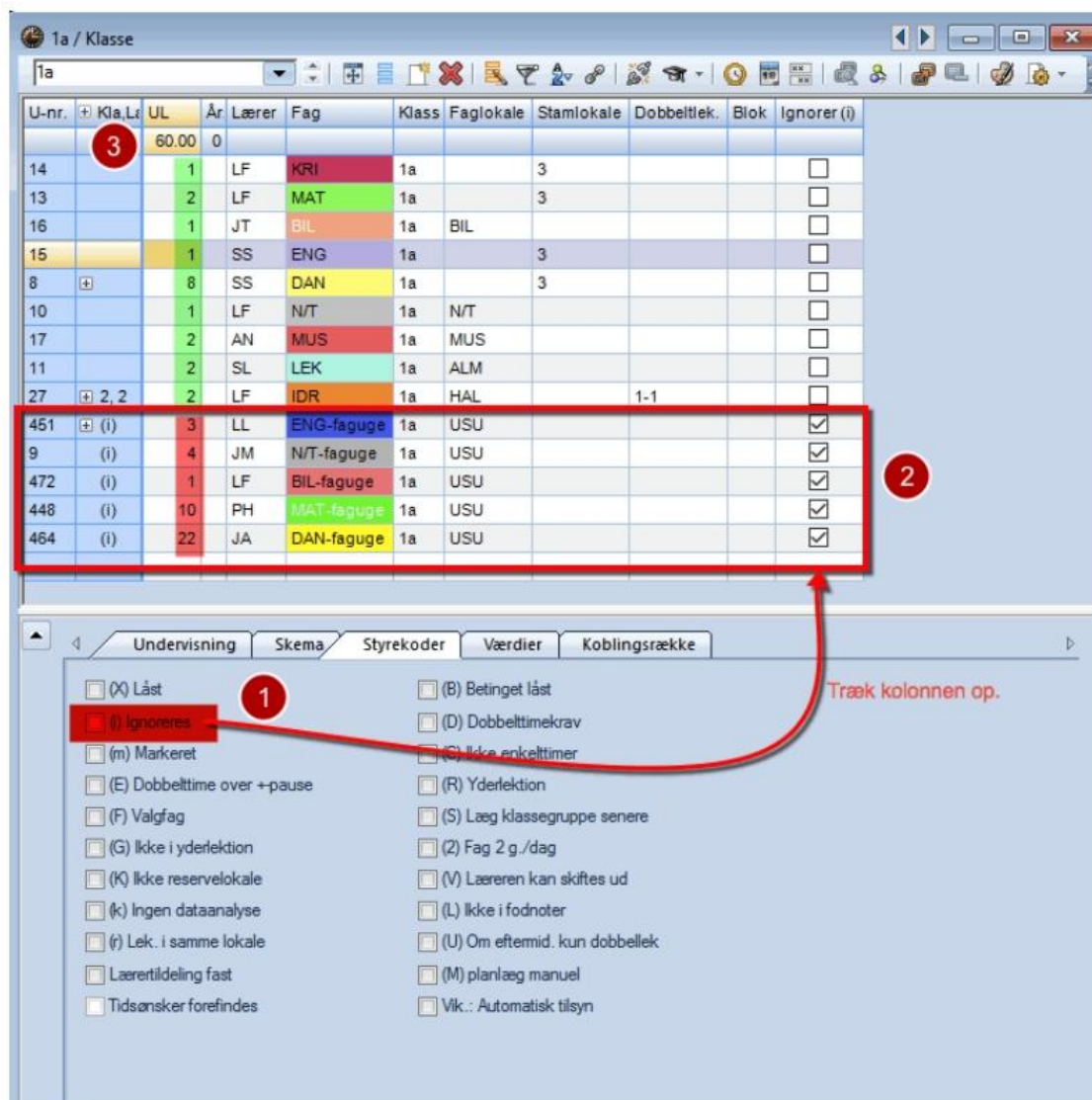
- KMD Educa Personale – import af skemaet med fagdagene

Når du overfører skemaet til KMD Educa Personale, som indeholder både grundskemaet (4 dage) og fagskemaet (1 dag), tæller KMD Educa Personale i forhold til de faktiske placeringer i skemaet, når du bruger funktionen "Faktisk optælling efter skema".

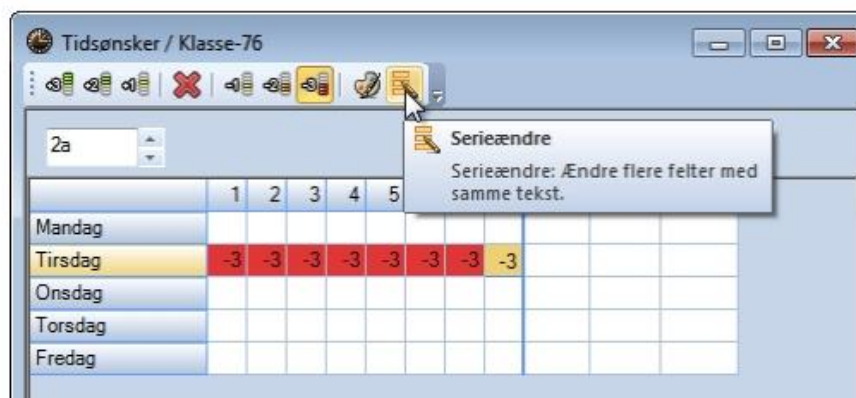
- Når du har eksporteret dine data fra KMD Educa Personale til Untis, skal du STARTE med at gemme dine data i Untis vha. "Gem som". Det gør du to gange, så du dermed får to filer, der som udgangspunkt har samme indhold. Den ene fil kalder du grundskema og den anden fil fagdag.
- Åbn nu grundskemaet.
- Åbn undervisningsmenuen. I eksemplet er det 1a's undervisning du ser.
- Lav en sortering, så du kan skelne mellem de lektioner, der skal bruges i henholdsvis grundskemaet og i fagdagsskemaet.
- I kolonne (I) "Ignorer" sætter du flueben ved alle undervisningerne til fagdagene. Se næste skærmdump.
- Det du har gjort i punkt 4 og 5 med 1a's undervisning, skal du gøre med alle dine klasser.

Nu bliver undervisningen til fagdagene ikke taget med i optimeringen af grundskemaet. Du skal senere manuelt placere dem i grundskemaet, derfor skal de IKKE slettes.

Grundschemaet

- Træk “Ignoreres” (I) op som kolonne.
- Sæt flueben i kolonnen “Ignoreres” (I) ud for fagdagene.
- I dette eksempel har 1a 60 lektioner (20 til grundskemaet og 40 til fagdagen, hvor hver lektion svarer til én fagdag).

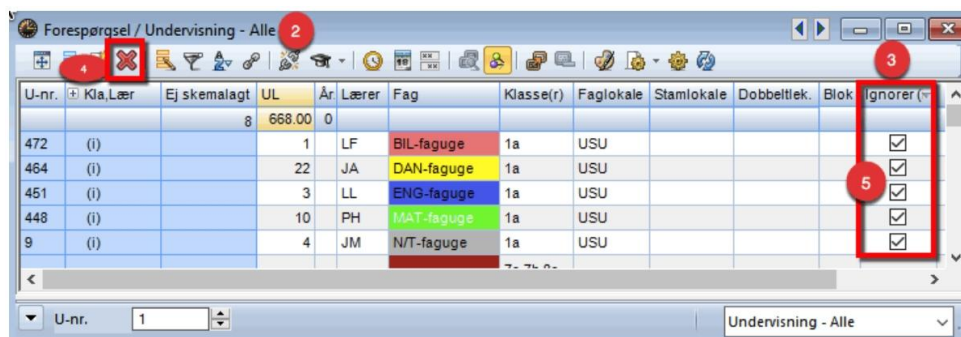

Inden du lægger dit grundskema, skal du spærre fagdagen med -3 for alle klasser. I dette eksempel skal grundskemaet ikke lægges tirsdag. Husk at kopiere spærringen til alle klasser.

Hvis du har lærere, der har undervisning, uden der er tilknyttet en klasse, skal du huske også at spærre fagdagen for de lærere.

Herefter skemalægger du dit grundskema på almindeligvis. Tag en backup, når du er færdig.

Fagdagsskemaet

- Åbn nu Fagskemaet.
- Åbn menuen "Alle undervisninger".
- Lav en sortering, så du kan skelne mellem de lektioner, der skal bruges i henholdsvis grundskemaet og i fagdagsskemaet.
- Slet alle de undervisninger, der IKKE skal bruges i fagdagsskemaet.
- Når du kun har de undervisninger, der skal bruges i fagskemaet, skal du fjerne fluebenet i kolonnen "Ignorer".
- Gem fagdagsskemaet.

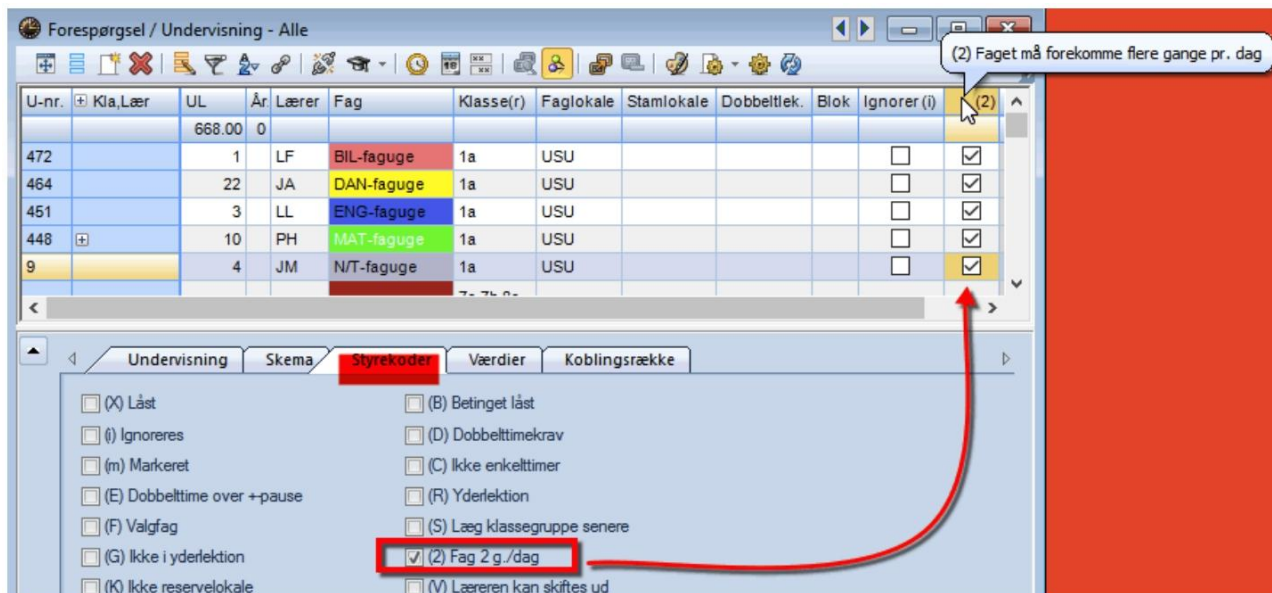
Antal fagdage

U-nr.	Kla,Lær	Ej skemalagt	UL	Årsle	Lærer	Fag	Klasse
		40.00		0.00			
490		22	22		AN	DAN-faguge	1a
492		10	10		AL	MAT-faguge	1a
491		4	4		AL	N/T-faguge	1a
493		3	3		SS	ENG-faguge	1a
494		1	1		JT	BIL-faguge	1a

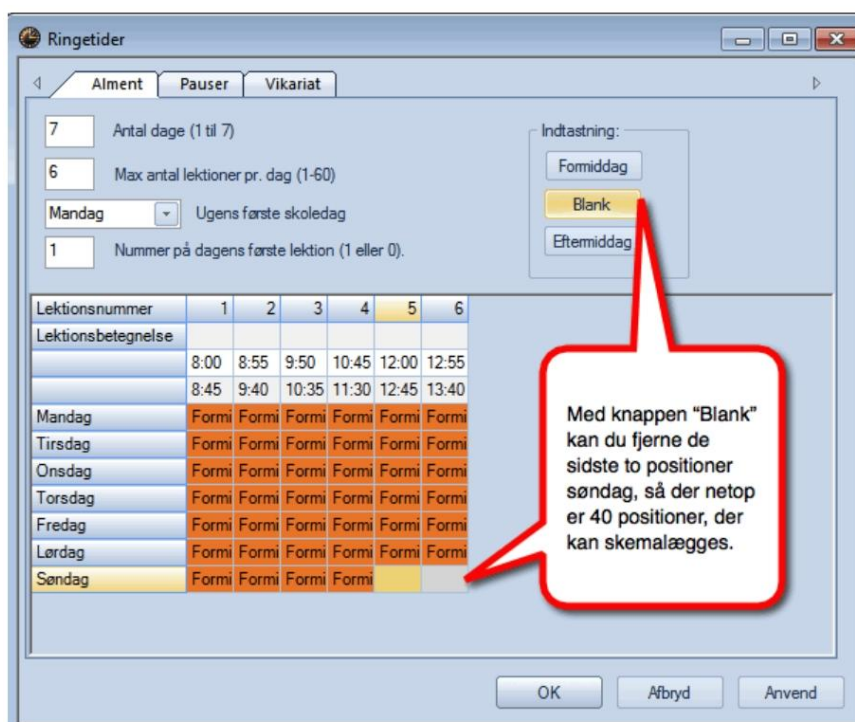
Fagdagene

Hver fagdag svarer til én lektion/skemabrik (ugelektion). Det betyder, at hvis der er 40 fagdage på et år, skal hver klasse have 40 ugelektioner. Tjek at tallene stemmer for alle klasser.

Fagrepetition

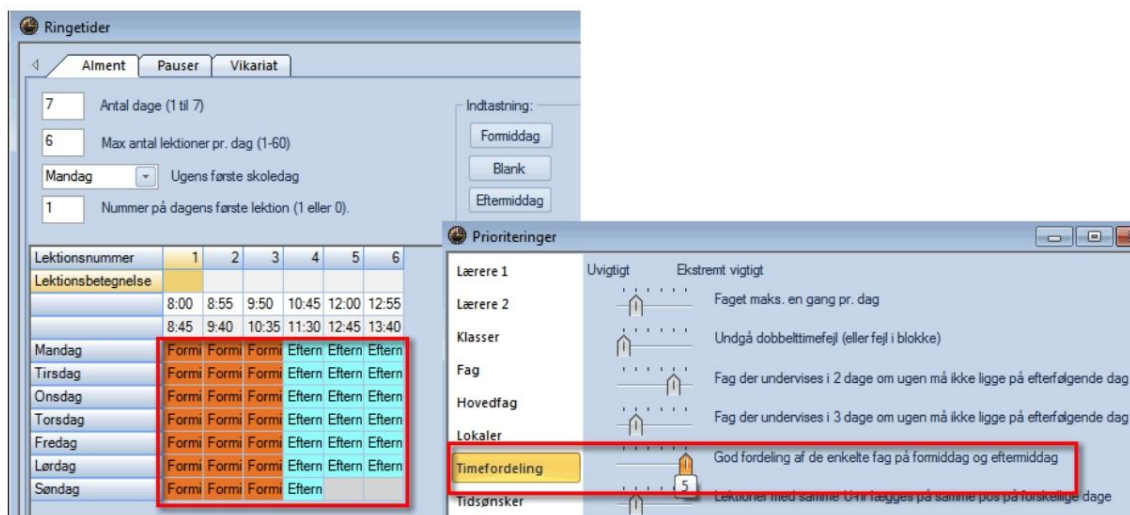

For at undgå problemer med fagrepetition i forbindelse med optimeringen, bør du trække "(2) Fag 2g./dag" op som kolonne i undervisningsvinduet og sætte flueben ved alle dine undervisninger. Nu vil optimeringsalgoritmen i Untis ikke tage hensyn til fagrepetition. Det betyder, at faget kan lægges frit og forekomme flere gange på den samme dag.

Hvis du ønsker at fagdagene skal fordele sig jævnt ud over de 40 uger, skal du oprette et ringetidssæt med 40 positioner over 7 ugedage (40 positioner = 40 fagdag). De 7 ugedage gør, at fagdagene bliver spredt bedst muligt.

Hvis du ønsker fagene spredt endnu mere. Kan du i ringetidssættet markere henholdsvis formiddag og eftermiddag, og sætte prioriteringen "God fordeling af de enkelte fag på formiddag og eftermiddag" til ekstremt vigtigt (5). Se næste skærmdump.

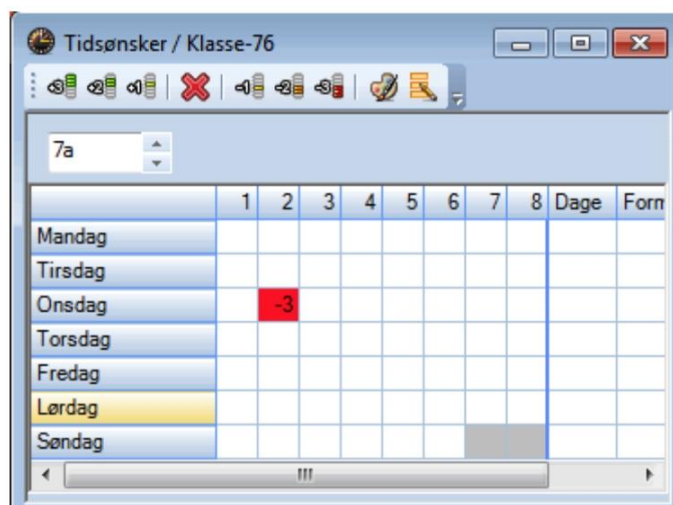
Hvilke fagdage skal placeres i hvilke uger?

Lektion	1	2	3	4	5	6
Mandag	33	34	35	36	37	38
Tirsdag	39	40	41	43	44	45
Onsdag	46	47	48	49	50	1
Torsdag	2	3	4	5	6	8
Fredag	9	10	11	12	13	14
Lørdag	16	17	18	19	20	21
Søndag	22	23	24	25		

Du kan lave en oversigt til dig selv, så du ved, at fagdagen mandag i første lektion i facitlisten svarer til kalenderuge 33, mandag i 2 lektion til kalender uge 34 osv.

Oversigten kan være en stor hjælp, hvis ikke alle klasser skal have fagdag i samtlige uger. Se næste afsnit.

Hvordan kan jeg markere, at en klasse ikke skal have fagdag i en bestemt uge?

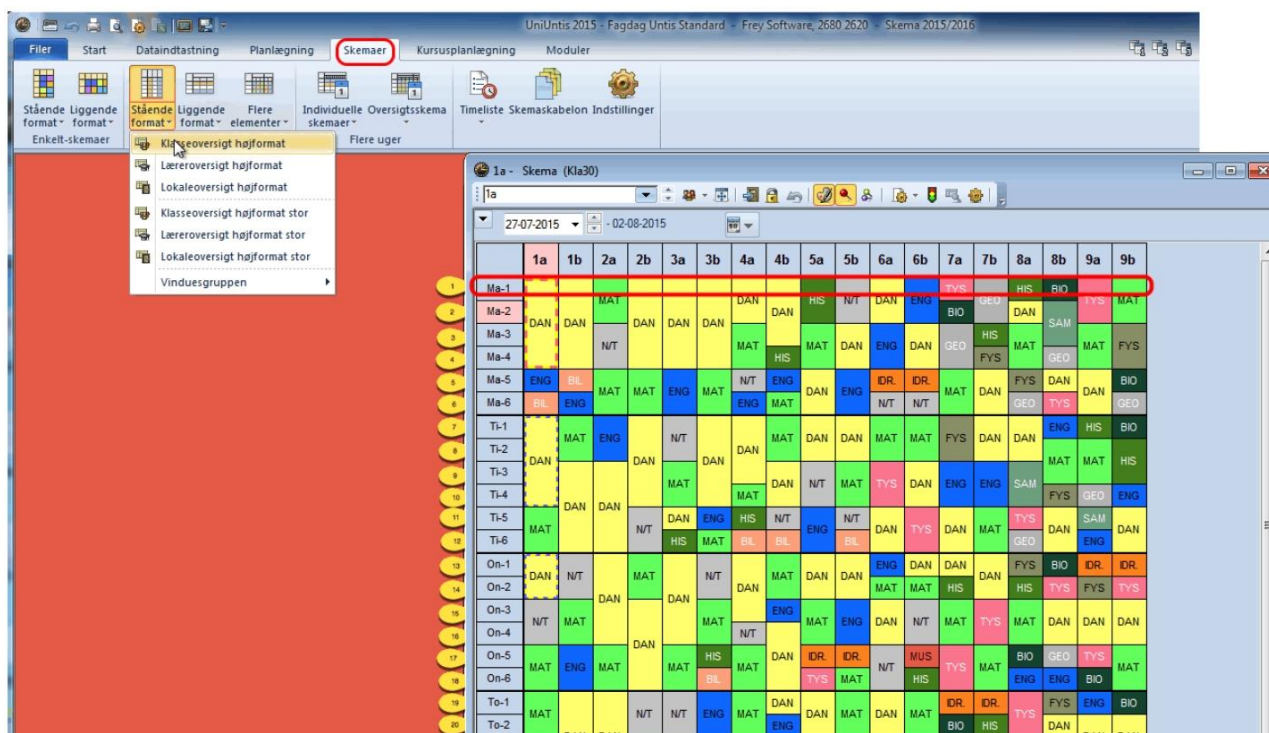

Hvis en af klasserne kun skal have 39 fagdage og de ikke må have fagdag i uge 47 (svarer til onsdag i 2. lektion i oversigt), skal du gøre følgende:

- Sørg for at klassen kun har 39 ugentlige lektioner.
- Åbn tidsønsker for klassen og spær onsdag i 2. lektion med -3.

Nu er du klar til at optimere dit fagskema, så du får en "facitliste" til fagdagenes placering for de enkelte klasser. Husk at tage en backup, når du er færdig.

'Facitlisten'

Når du har optimeret dine fagdage, kan du åbne skemaet Klasseoversigt højformat (oversigtsskemaer), hvor du ser en "facitliste" over dine fagdages placering. Ved hjælp af facitlisten kan du skemalægge fagdage i dit grundskema. Hver lektion svarer til en fagdag. Mandag 1. lektion svarer til 1. fagdag, mandag 2. lektion til 2. fagdag og så fremdeles. Som du kan se i eksemplet ovenover, svarer onsdag i 2. lektion til den 14. fagdag.

"Facitlisten" skal læses sådan:

I den første fagdagsuge (mandag i 1. lektion) skal 1a have dan, 1b -dan, 2a-mat, 2b-dan, 3a-dan, 3b-dan, 4a-dan, 4b-dan, 5a-his, 5b-N/T, 6a-dan, 6b-eng, 7a-tys, 7b-geo, 8a-his, 8b-bio, 9a-tys og 9b-mat. På samme vis læses facitlisten for de øvrige fagdage, hvor mandag i 2. lektion svarer til fagdagen i uge 2 osv.

Optimeringen i Untis sikrer, at der ikke er overlap af lærere og lokaler på de enkelte fagdage.

Skriv skemaet med facitlisten ud.

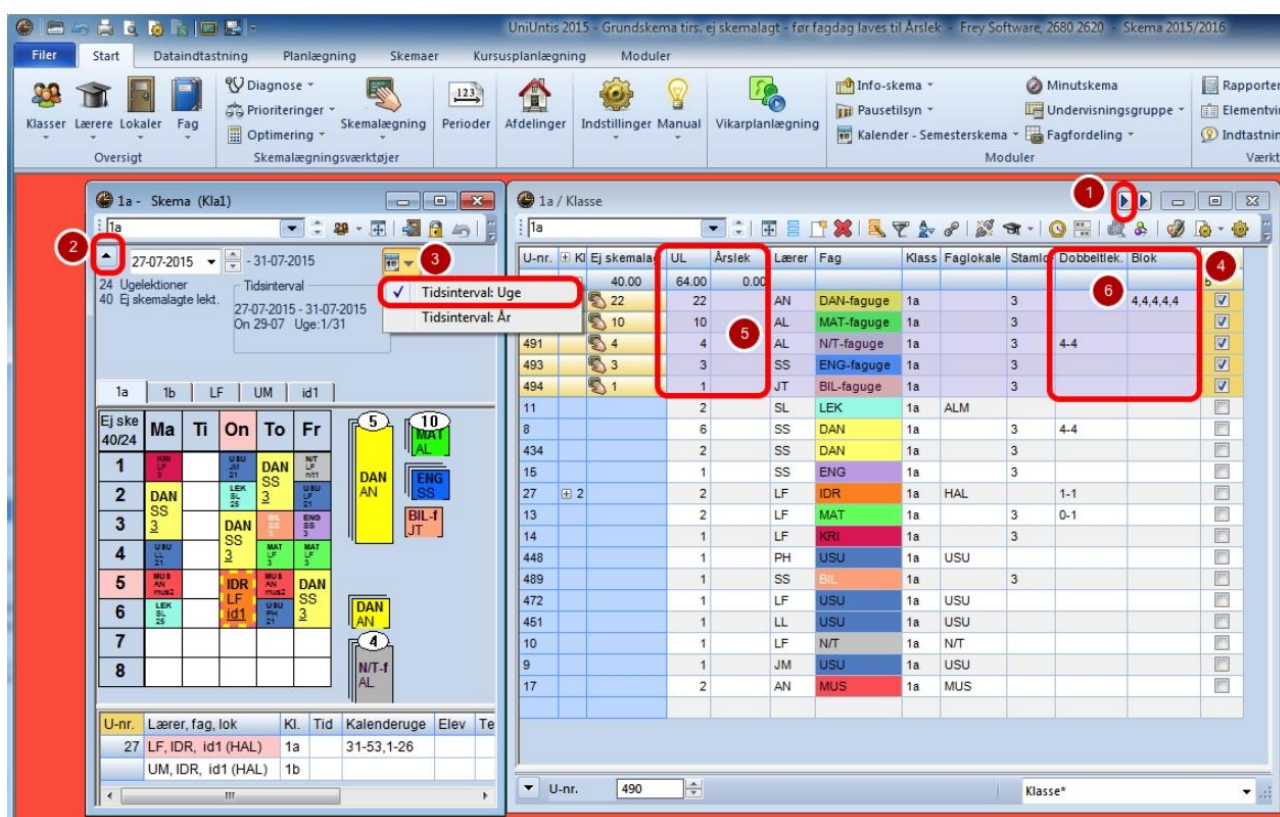
Fagdagene ind i Untis' grundskema

Af hensyn til overskueligheden, vil du i det næste kun få vist, hvordan fagdagene lægges ind i grundskemaet for 1a.

Samme fremgangsmåde skal benyttes til at skemalægge fagdagen for de øvrige klasser. Når dit fagskema er skrevet ud, gemmer og lukker du fagskemaet.

Åbn nu grundskemaet.

I det næste skærmdump ser du undervisningen og skemaet for 1.a

Start med at åbne undervisningen for en klasse. I dette eksempel 1a.

- Klik på den lille blå pil, så skemaet åbnes til venstre for undervisningen. Gør skemaet lidt bredere ved at hive i venstre side af det.
- Klik på den sorte pil øverst til venstre i skemaet, så du kan se, hvilken uge, du aktuelt er i.
- Klik på pilen til højre for den lille kalender og sæt flueben ved "Tidsinterval: Uge".
- Sorter på kolonnen "(I) Ignorer" i undervisningsvinduet. Nu ser du under hinanden de fagdagslektioner, som du nu manuelt skal skemalægge.
- Ugelektionerne skal omdannes til årslektioner. Se næste side.

-
- The screenshot displays the 'Skema (Klall)' software interface, which is used for creating and managing school timetables. The interface is divided into several panels:
- Top Panel:** Shows the current date range from 27-07-2015 to 31-07-2015. It includes a 'Tidsintervall' (Time Interval) dropdown set to '27-07-2015 - 31-07-2015' and a 'Ma 27-07 Uge:1/31' indicator.
 - Left Panel:** Displays a weekly overview for '1a' with columns for days of the week (Ma, Ti, On, To, Fr) and rows for classes (Ej ske 240/2). It shows a grid of colored blocks representing different subjects and teachers. To the right of the grid are vertical bars for 'BIL-f JT', 'ENG SS', 'MAT AL', 'DAN AN', and 'N/T-f AL'. Below the grid is a legend for 'U-nr.' (U-nr., Lærer, fag, lok) and 'Kl.' (Kl.).
 - Right Panel:** A detailed view of the '1a / Klasse' schedule. It shows a table with columns for 'U-nr.', 'Kl.', 'Ej skemalagt', 'UL', 'Årslek', 'Lærer', 'Fag', 'Klass', 'Faglok', 'Stamlok', 'Do', and 'Blok'. The table lists various subjects and teachers, with some cells highlighted in red. A red box highlights the 'Blok' column, which contains a sequence of '6's.
 - Bottom Panel:** A detailed view of the '1a / Klasse' schedule, showing a table with columns for 'U-nr.', 'Lærer, fag, lok', 'Kl.', 'Tid', 'Kalenderuge', 'Elev', 'Tekst', and 'Bånd'. It lists various subjects and teachers, with some cells highlighted in red.

- Nu skal du lave ugelektionerne (som angiver antallet af fagdage) om til årslektioner. Når der står 22 i kolonnen UL skal du gange tallet med 6 og skrive det i kolonnen Årslektioner. Husk inden at slette det, der står i kolonnerne Dobbeltlekt. og Blok (kun ud for fagdagsfagene).

- 6 årslektioner svarer til $1 \cdot 6$ blokke. Det skal skrives som 6.

Lauritzens Plads 1, DK-9000 Aalborg

I følge fagdags-facitlisten skal 1a i første fagsdagsuge (mandag i 1. lektion) have DAN, i anden fagsdagsuge DAN,....osv. Se facitlisten på side 14.

Når du er færdig med alle klasser, kan du overføre skemaet til KMD Educa Personale. Hvis du i KMD Educa Personale bruger funktionen "Faktisk optælling efter skema", vil KMD Educa Personale tælle på de konkrete skemabrikker i skemaet.

Fagdage kan også skemalægges i andre skematyper. Her er et par eksempler

I foregående eksempel er det vist, hvordan du kan skemalægge fagdage i et enkelt klasseskema, hvor du klasse for klasse lægger fagdagen ind i en uge ad gangen.

Metoden fungerer fint, men nogle synes, at det er lettere og hurtigere at skemalægge i et skemaformat, hvor man kan se alle klassens uger på én gang.

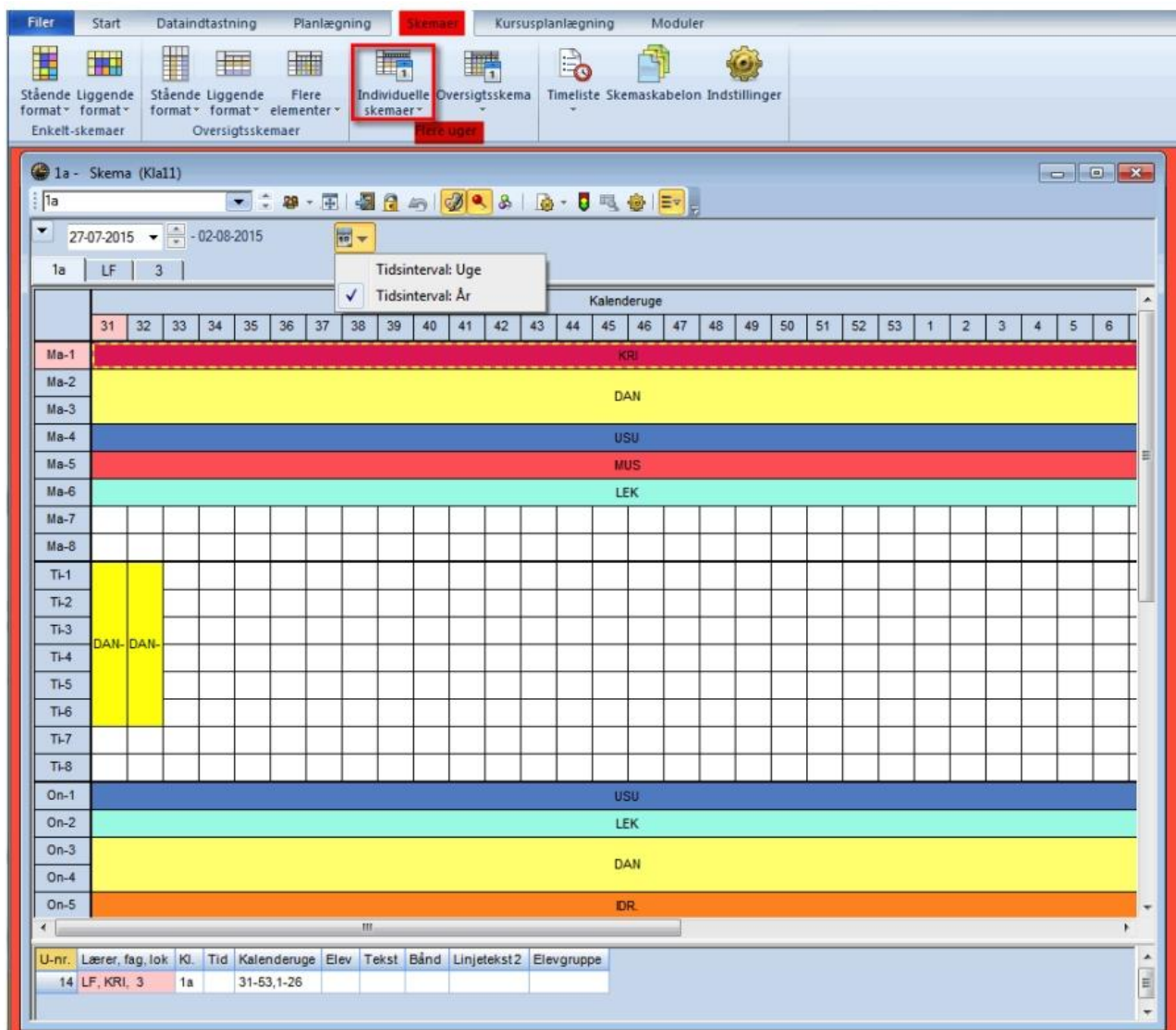
A. Det kan man i skemaformatet: Individuelle skemaer -> Klasse flere uger, som du finder under fanebladet Skemaer.

En anden mulighed er at skemalægge fagdage i et skemaformat, hvor man kan se alle klasserne samtidig for en uge ad gangen.

B. Det kan man i skemaformatet: Stående format (eller Liggende format) -> Klasseoversigt højformat (eller tværformat), som du finder under fanebladet Skemaer.

Du kan se eksempler på de to skematyper på de næste 2 sider. Vær opmærksom på, at hvis du vil skemalægge vha. disse skematyper, skal du også åbne undervisningsvinduet, så du kan du trække skemabrikkerne ind i skemaet vha. "hånden" i kolonnen "Ej skemalagte" (se ovenstående skærmdump).

Individuelle skemaer -> Klasse flere uger

I ovenstående skema kan du manuelt skemalægge alle 1a' s fagdage i ét skema. I dette eksempel er der indtil videre lagt en fagdag ind i uge 31 og 32. Når alle fagdage er lagt ind, skifter du til næste klasse osv.

Hvis denne metode skal være hurtig og nem, forudsætter det, at din skærm er så stor (og opløsningen god), at du kan have både undervisningsvinduet og skemaet åbent samtidig.

Stående format (eller Liggende format) -> Klasseoversigt højformat (eller tværformat)

I dette skema kan du skemalægge alle klassers 1. fagdag i ét skema. Når du er færdig, skifter du til den næste fagdag osv.

Hvis denne metode skal være hurtig og nem, forudsætter det, at din skærm er så stor (og opløsningen god), at du kan have både undervisningsvinduet og skemaet åbent samtidig